

Kansaneläkelaitoksen (Kela) asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta

Aktuaari- ja talouspalveluryhmä / Kaisa Luttinen

12.11.2026

Perustoimeentulotuen tuotot Kelan näkökulmasta

- Kela pitää hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia kannatettavina toimeentulotuen talousvaikutusten reaaliaikaisemman seurannan ja suunnittelun näkökulmasta.
- Nykyään Kela saa valtiolta kaikki ennakot, vaikka kunnat rahoittavat osan perustoimeentulotuen menoista
- Vuodesta 2029 alkaen HE:n mukaisesti valtiolta saataisiin valtion kuukausittainen ennakko sekä 20 % lisäerä kuntien rahoitusosuuden vuosittaisesta arviosta.

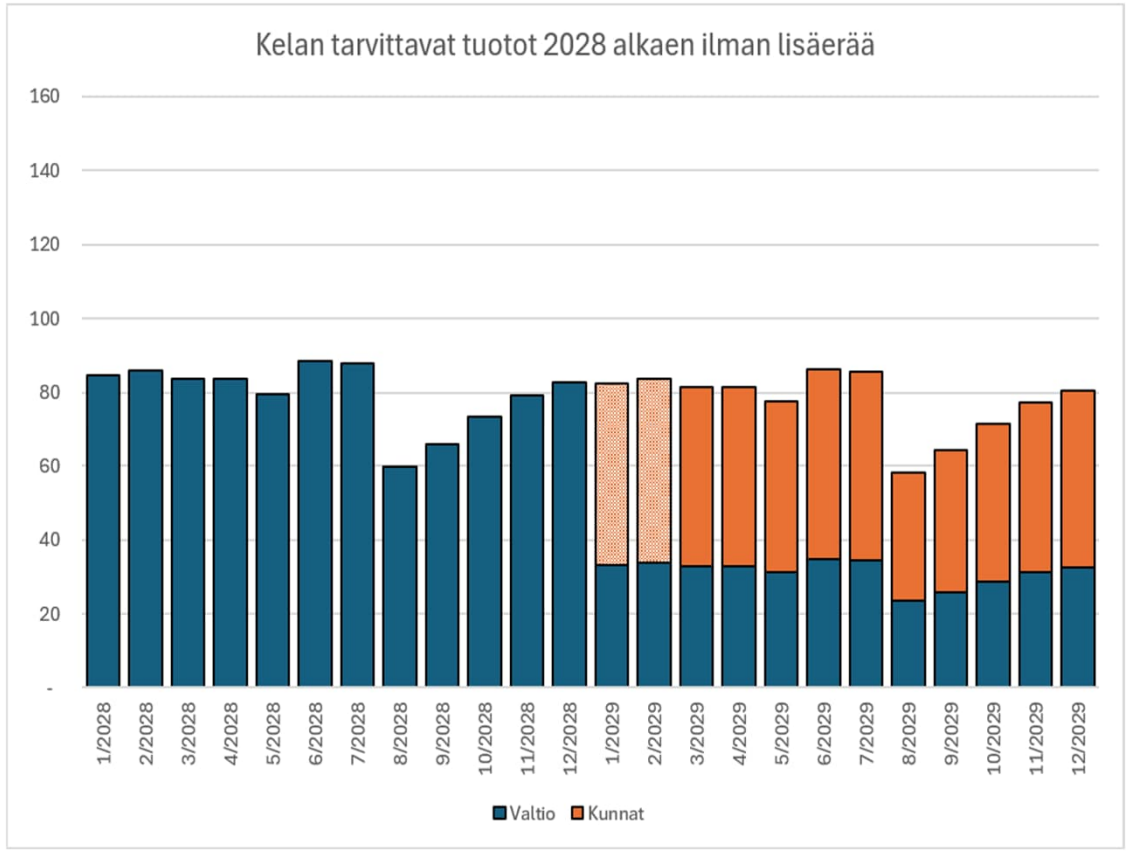
Perustoimeentulotuen tuotot Kelan näkökulmasta

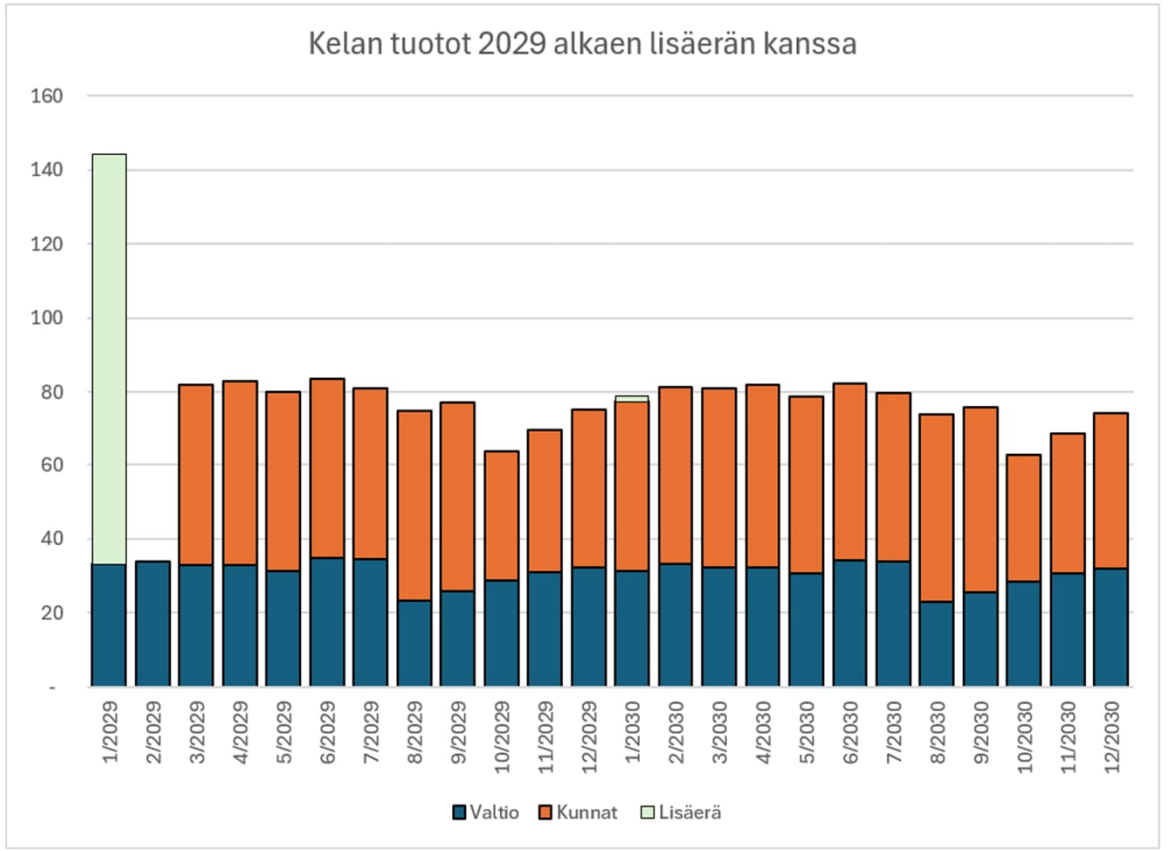
- Lisäerä maksettaisiin tammikuun 2029 ennakon yhteydessä. Myöhemmin lisäerää tarkistetaan vuosittaisen ennakon muutoksen yhteydessä.
- Valtion maksaman kalenterikuukauden ennakon ja etuusmenojen erotus otetaan huomioon maksukuukautta seuraavan kolmannen kuukauden etuusmenoa määrättäessä. Esim. tammikuun ennakoiden ja etuusmenojen täsmäytys tehtäisiin maaliskuussa kun määritetään huhtikuun ennakkoa.

Perustoimeentulotuen tuotot Kelan näkökulmasta

- Kunnilta perustoimeentulotuen menot laskutettaisiin toteuman mukaan maksukuukautta seuraavana kuukautena, joten kuntien rahoitukseen syntyy kahden kuukauden rahoitusviive.
- Esim. Tammikuun toteuman mukaisesta laskutuksesta saadut kuntien suoritukset ovat käytettävissä maaliskuussa maksettaviin perustoimeen-tulotuen etuusmenoihin, joten tammi- ja helmikuun kuntien rahoitus-osuutta vastaavat etuusmenot rahoitetaan lisäerällä.
- Lisäksi maksuvalmiussuoritus turvaa yleisesti Kelan maksuvalmiutta perustoimeentulotuen osalta yllättävän rahoitustarpeen lisääntymisen tai ennakoimattoman häiriötilanteen varalta.

Kelan tuotot ilman lisäerää ja lisäerän kanssa

Liitetietojen toimitus etuustietopalvelun kautta

- Laskun liitteenä toimitettavat tiedot perustoimeentulotuen hakijasta toimitetaan kunnille Kelan etuustietopalvelun kautta.
- HE:ssa Kelan etuustietopalvelua kutsutaan Kelmu:ksi, joka on palvelun nimi. Kela katsoo, ettei järjestelmää tulisi kuitenkaan yksilöidä nimellä, vaan viittaus pelkästään etuustietopalveluun olisi tältä osin riittävä.
- Lainaus HE:n sivulta 12: ”Kansaneläkelaitos luovuttaisi tiedot kunnalle lähetettävän laskun yhteydessä Kansaneläkelaitoksen etuustietopalvelu Kelmu:ssa.”
- Edellä olevasta lauseesta voi ymmärtää, että myös lasku toimitettaisiin etuustietopalvelun kautta. Laskut toimitetaan kunnille verkkolaskuna.

Kiitos!

Aktuaari- ja talouspalveluryhmä

Kela|Fpa